

BUTLLETÍ OFICIAL

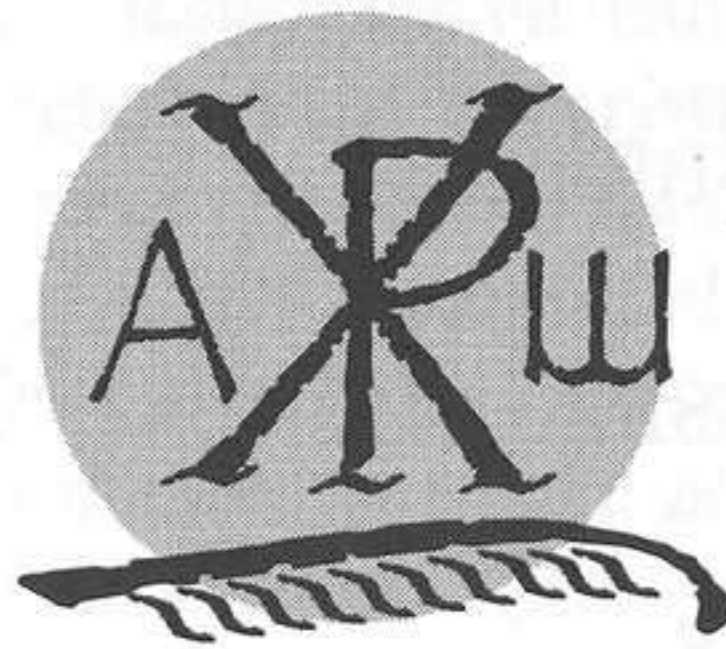

BISBAT DE MENORCA

Maig-Juny, n. 3 - Any de 2008

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

BIBLIOTECA
PÚBLICA MAÓ

Maig-Juny, n. 3 - Any de 2008
Imprimeix: Editorial Menorca, S.A.
Dipòsit Legal: ME-283/1992

Fotografia portada: Església de Sant Francesc. Maó

SUMARI

Sr. BISBE.....	105
<i>Homilia</i>	
- El cos i la sang de Crist (A) (2008)	
<i>Escris</i>	
- Parlament a l'acte inaugural de la seu de Caritas a l'edifici Calàbria, 12 d'abril de 2008	
- Una altra vegada Pentecosta	
- Presentació restauració Catedral i agraïments	
- Creure, celebrar i viure el Corpus	
- Reflexió en la festa de JC Gran Sacerdot per sempre (2008)	
- Estilo de vida sostenible y primacia de las personas	
- Arrelats allà on som	
- Donar testimoni de la veritat	
ACTIVITATS DEL BISBE	123
DOCUMENTS DEL BISBE.....	129
ALTRES DOCUMENTS	131
VICARIA JUDICIAL.....	135
ORGANISMES DIOCESANS.....	139
CRÒNICA DIOCESANA.....	149
AGENDA d'agost de 2008.....	159

HOMILIA

EL COS I LA SANG DE CRIST (A) (2008)

Deut 8,2-3.14b-16a; Sal 147; 1Cor 10,16-17; Jo 6,51-58

Les Pregàries Eucarístiques insisteixen en demanar que l'Esperit transformi en **cos eclesial** els qui reben el **cos eucarístic de Crist**: “*que l'Esperit Sant unesqui en un sol cos els qui participam del Cos i de la Sang de Crist*” (II^a); “*que els qui rebem el Cos i la Sang del vostre Fill, plens del seu Esperit Sant, siguem en Crist un sol cos i un sol esperit*” (III^a); “*i ja que ens donau un sol pa i un sol calze, concediu als qui en participaran que, reunits en un sol cos per l'Esperit Sant, siguin en Crist una víctima viva per alabança de la vostra glòria*” (IV^a)....

La comunió amb el cos i la sang de Crist no és mai un assumpte únicament personal. L'apòstol Pau ens acaba de reafirmar el valor de la unió amb Crist, el seu aspecte comunitari i el seu poder creador d'unitat: “*nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem del mateix pa*”. Hi ha una relació profunda entre el cos eucarístic de Crist i el seu cos eclesial que, tal vegada anem oblidant de manera greu. I aquest oblit és tan perillós com el que és objecte d'alerta a la 1^aL (Deuteronomi), quan el poble d'Israel, instal·lat després de la seva llarga marxa a través del desert en un país fèrtil *on el pa no falta*, té la temptació d'oblidar Déu i *les meravelles de Déu* que els va donar l'existència, els va alliberar de l'esclavitud, els va procurar el manà, el pa per al camí, signe d'un amor sempre actuant en favor del seu poble...; un poble que és convidat a recordar també que “*l'home no*

viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu". El text sagrat és insistent: "*Recorda't... recorda't, no oblidis*"...

L'experiència del poble de la promesa troba el seu compliment quan Jesús es presenta com el nou Moisés que, no solament dóna el manà del nou i decisiu Èxode, sinó que ell mateix és aquest nou manà *que fa viure eternament*: "*Jo sóc el pa de vida*" (v.48). *Aquest és el pa que ha baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre* (v.58). Ho hem proclamat a l'Evangelí.

AVUI som cridats a *creure, celebrar i viure* l'Eucaristia, com el gran sacrament que transforma la nostra existència mortal i és bestreta dels béns definitius... "*Qui menja la meva carn i beu la meva sang, té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia*" (v.54).

La pregunta que ens hem de fer és: **en què canvia la meva vida** quan participo a l'Eucaristia? Què seria la nostra vida sense Eucaristia? Com serien les nostres famílies sense Eucaristia? Com seria la nostra feina sense Eucaristia? Com seríem tots nosaltres sense l'Eucaristia? I si resulta que en nosaltres tot queda igual, sense cap transformació? Mirem al voltant nostre, quants de cristians hi ha que fan la Comunió i continuen essent i vivint de qualsevol manera?... **AVUI HI HA QUI COMBREGA MASSA SUPERFICIALMENT.** "*No és permès a ningú de participar de l'eucaristia, si no creu que és veritable el que ensenyem i si no s'ha rentat en el baptisme que perdona el pecat i dóna nova vida, ni tampoc si no viu tal com Crist ens va ensenyar*" (Sant Justí, s.II). **CADA VEGADA QUE REBEM EL BON JESÚS SOM PART D'ELL.**

Mirem-nos la pròpia vida i conducta (la teva i la meva): l'Eucaristia què és allò que m'ha fet canviar? Com a ciutadà, com a treballador, com a pare o mare, com a estudiant, com a professional, com a capellà, com a voluntari de Caritas..., o simplement com a cristians..., *hauríem de tremolar!* Què és allò que ens diferencia dels qui no creuen, ni celebren l'Eucaristia, ni fan la Comunió? I si resulta que no hi ha res de diferent més que bons propòsits?... L'Eucaristia ens empenta, exigeix de nosaltres una conversió, un canvia de mentalitat que ens ha d'implicar en la vida privada i en la pública.

AVUI som cridats a *creure, celebrar i viure* l'Eucaristia com a *misteri de presència* de Jesucrist que ens acompanya en el camí de la vida, com a *signe de vida lliurada* per "l'Altre" i servei humil i generós al germà necessitat, com a *misteri de comunió* que ens fa asseure a la mateixa taula superant tota diferència... Si la celebrem i la vivim com cal, la nostra fe en aquesta *presència divina* s'ha de traduir inevitablement en *gestos de lliurament compromès*, reproduint el lliurament amorós de Jesús, i així serem *signes d'esperança per als germans necessitats*.

A un document dels primers cristians (la Didaché) hi ha una pregunta molt punyent: "*Si compartim entre nosaltres el Pa Celestial, com és que no compartim el pa terrenal?*". Si l'Eucaristia no es concreta en presència vertadera de Déu enmig nostre, som escàndol per al món i servim per a ben poc... De manera particular aquest any la campanya de Caritas demana: que la igualtat de drets entre homes i dones passi de ser un dret formal a ser un dret real que configuri les relacions personals i socials.

Precisament el dijous passat, en la celebració del Corpus a Roma, el papa Benet XVI acaba de dir: "*l'Eucaristia ens uneix més enllà de qualsevol diferència*". I citava la carta de Sant Pau als Gàlates, on està escrit: "*Ja no hi ha ni jueu, ni grec, ni esclau ni lliure, ni home ni dona, perquè tots sou un en Crist-Jesús*".

"En aquestes paraules -deia- se sent la veritat i la força de la revolució cristiana, la revolució més profunda de la història humana, que s'experimenta entorn de l'Eucaristia: aquí es reuneixen en presència del Senyor persones diverses, per edat, sexe, condició social, idees polítiques. L'Eucaristia no pot ser mai un fet privat. ... L'Eucaristia és un culte públic, no té res d'esotèric o exclusiu. ... Estem units més enllà de les nostres diferències, ... ens obrim uns a altres per convertir-nos en una cosa sola a través d'Ell".

I afegia que "el Senyor Jesús, amb el do de si mateix en l'Eucaristia... ens posa en camí amb la força d'aquest Pa de vida. ... La processó del Corpus ens ensenya que l'Eucaristia demana que ens alliberem de tot descoratjament i desànim ... perquè puguem reprendre el camí amb la força que Déu ens dona mitjançant Jesucrist. Sense el Déu amb nosaltres, el Déu proper, ¿com podem sostenir la peregrinació de l'existència? L'Eucaristia és el sagrament de Déu que no ens deixa sols al camí sinó que es col·loca al nostre costat i ens indica la direcció a fer. Efectivament no n'hi ha prou amb

anar endavant, hem de veure cap a on anem. No n'hi ha prou amb el progrés si no hi ha criteris de referència”.

I finalment, va fer unes afirmacions que fan pensar: “agenollar-se en adoració davant el Senyor és el remei més vàlid i radical contra les idolatries d'ahir i d'avui, ... és professió de llibertat: el que s'inclina davant de Jesús no pot ni ha de prostrar-se davant de cap poder terrenal, per fort que sigui. Els cristians ens inclinem davant d'un Déu que va ser el primer en inclinar-se cap a l'ésser humà ... per socórrer-lo i donar-li vida, que es va agenollar davant nosaltres per rentar-nos els peus bruts. Adorar el Cos de Crist significa creure que en aquest tros de pa, hi ha realment Crist, que dóna sentit a la nostra vida, a l'univers immens i a la criatura més petita, a tota la història humana i a l'existència més caduca.”.

ESCRITS

PARLAMENT A L'ACTE INAUGURAL DE LA SEU DE CARITAS A L'EDIFICI CALÀBRIA, 12 D'ABRIL DE 2008

Ja s'ha dit abans, però és bo insistir-hi perquè és allò que millor explica la meua presència en aquest acte: Caritas no és una entitat relacionada amb l'Església, sinó la mateixa Església que fa present de manera significativa un dels tres ministeris que la constitueixen: la comunicació de béns o servei amorós als més fràgils. Els altres dos són, com sabeu, l'anunci o predicació del Regne de Déu (dimensió catequètica), i la celebració de la fe o dimensió litúrgica.

Des d'aquesta perspectiva, hem d'afirmar que la missió de Caritas (que fan visible els seus socis, els seus voluntaris i treballadors, o aquells que hi ocupen tasques de responsabilitat) és una tasca obligada i compartida per tota la Comunitat cristiana. Caritas és l'instrument estructurat que empram per fer arribar la tendresa de Déu als qui més la necessiten... i tant de bo que tots els membres de l'Església de Menorca intensifiquem més i més la nostra atenció preferent, perquè és aquí on Jesús ens ha dit que el trobarem.

Tampoc haurem d'oblidar que, en la societat actual, la feina de Caritas demana estar ben equipats "de cap i de cor". Les situacions són ben complexes i hem de procurar ser capaços de donar respostes adequades a les marginacions de tot tipus i a les noves pobreses. El mateix Papa Benet XVI ho ha destacat en la seva primera Carta Encíclica, titulada precisament "Deus Caritas est": *«Les organitzacions caritatives de l'Església, començant per Caritas (...), han de fer el possible per posar a disposició els mitjans necessaris i, sobretot, els homes i dones que duen a terme aquests encàrrecs. Pel que fa al servei que s'ofereix als que sofreixen, cal que siguin competents professionalment: aquells que presten ajuda han de ser formats de manera que sàpiguen fer el més adient i de la manera més adient, assumint el compromís que es continui després de les atencions necessàries. Un primer requisit fonamental és la competència professional, però per ella mateixa no basta. Es tracta d'éssers humans, i els éssers humans necessiten sempre alguna cosa més que una atenció tan sols tècnicament correcta. Necessiten humanitat. Necessiten atenció cordial. Tots els qui treballen en les institucions caritatives de l'Església s'han de distingir per no limitar-se a realitzar amb destresa el més convenient a cada moment, sinó per la seva dedicació*

a l'altre amb una atenció que surt del cor, perquè l'altre experimenti la seva riquesa d'humanitat. Per això, aquests agents, a més de la preparació professional, també necessiten, i sobretot, una "formació del cor"». I més endavant afegeix: «Qui exerceix la caritat en nom de l'Església mai no tractarà d'imposar als altres la fe de l'Església. És conscient que l'amor, en la seva puresa i gratuïtat, és el millor testimoni del Déu en el qual creiem, i que ens impulsa a estimar. El cristià sap quan és temps de parlar de Déu, i quan és oportú callar sobre Ell, deixant que sols parli l'amor» (DCE, 31).

És clar, doncs, que la missió íntima i irrenunciable de Caritas, que és el servei gratuït de l'amor, la tasca de portar la misericòrdia de Déu allà on no arriba ningú... no la poden substituir les "necessàries mediacions", com són els serveis tècnics o els recursos professionals, i menys una estructura perfecta si està desprovista de cor.

Tots sabem també que Caritas no actua tota sola enmig de la societat, sinó que en la seva tasca conflueix i comparteix molts d'espais amb altres agents vius i dinàmics. És necessària la col·laboració amb les institucions públiques, que en una societat democràtica representen el conjunt de la ciutadania. Tanmateix, Caritas ha d'anar per davant en la detecció de les necessitats i no hauria de caure en una relació de dependència de les administracions o dels criteris dels governs de torn. La nostra missió quedaria desnaturalitzada si la nostra brúixola fos, per exemple, mirar quines oportunitats presenten les convocatòries de subvencions i ajudes, i decidir actuar en funció d'aquestes convocatòries. El camí a fer és al revés: cal analitzar a fons les necessitats, estant al costat del qui les pateix, descobrir el rostre canviant de la pobresa, denunciar les causes de les situacions de sofriment, i actuar. I en aquesta actuació, si podem comptar amb el suport i l'ajuda de les institucions públiques, millor. I, si tenim dret a elles, tampoc no volem renunciar-hi.

D'altra banda, és bo per a tots que Caritas sigui present i potenciï la seva cooperació amb altres entitats socials, per tal de sumar esforços i contribuir a crear una cultura de participació i solidaritat, a fer créixer una ciutadania responsable, crítica i activa, i a promoure una societat cada dia menys individualista i hedonista. Per això anim Caritas a continuar fent-se present en les plataformes socials que treballen per la millora social i mediambiental, a continuar impulsant el Fòrum d'ONG de Menorca, a participar activament en el Fons Menorquí de Cooperació i, en definitiva, a sumar esforços amb

altres espais i col·lectius que treballen, potser des d'unes motivacions diferents, per uns objectius compartits de servei i solidaritat.

I tot això, Caritas i el conjunt de l'Església ho hem de fer amb una gran humilitat, reconeixent cada dia que tot és un do de Déu, que som d'Ell, i que som per a Ell, i per açò, fins i tot quan inauguram un edifici excel·lent com aquest, funcional, tècnicament ben dotat, capaç de complir amb dignitat les funcions a les quals es destina, hem de ser capaços de dir: «*Som uns servents inútils que no mereixem recompensa: hem fet tan sols allò que havíem de fer*».

I és d'estricta justícia reconèixer que aquest testimoniatge d'humilitat i senzillesa ha estat molt present durant les ja llargues dècades de vida de Caritas Diocesana de Menorca. Són incomputables les persones de qui no en coneixem ni el nom, però que d'una manera absolutament anònima han contribuït a alleugerir el sofriment de molts. Avui, d'una manera especial, i en reconeixement a aquesta manera de fer callada i senzilla de tantíssima gent, que ens ha de ser estímul i exemple, us vull anunciar que una de les sales de treball i reunions d'aquest edifici portarà el nom d'un capellà que ha fet de tota la seva vida un testimoni de fraternitat i servei, i que a través de Caritas i d'altres realitats de l'Església ha contribuït d'una manera eficient i gairebé invisible a resoldre moltíssims de casos de necessitat i precarietat. El Sr. Jaume Cots.

I he de fer, igualment, un esment especial als artífexs de la restauració d'aquest edifici, l'Equip directiu de Caritas que en el seu moment va tenir el coratge d'iniciar el que a alguns els va poder semblar una aventura impossible: moltes gràcies a Francesc Triay, a Sor Enriqueta Garriga, a Sebastià Marquès i a Toni Carreras. I també, lògicament, gràcies a tots aquells que durant els llargs anys que ha durat la restauració d'aquest edifici hi han estat presents i hi han aportat el millor d'ells mateixos: l'arquitecte Francesc Farrés, els mestres i formadors de les escoles taller, i els manobres i paletes que hi han treballat fins fa ben poques setmanes. I naturalment, agraiem la col·laboració de l'Ajuntament de Maó i del Consell Insular per al finançament de les obres.

I ara és quan pertoca dir les paraules que han motivat aquest acte: *Queda inaugurat l'Edifici Calàbria*.

I per acabar, ara sí, el meu agraïment al pintor maonès Andreu Moll, que avui ens acompanya, per posar la disponibilitat del seu art, tantes vegades, al servei de múltiples causes solidàries. Ell també s'ha volgut sumar a aquesta festa pintant una aquarel·la d'aquest edifici Calàbria amb el seu aspecte restaurat, regal que li vull agrair de tot cor. Vaig conèixer el treball de n'Andreu a través d'un betlem que amb molt d'encert va dissenyar per a Mans Unides recordant els seus anys joves, quan era protagonista de l'entranyable obra de teatre costumista menorquina de Nadal, "Els Pastorells". N'Andreu ens ha obsequiat amb una reproducció augmentada de la seva aquarel·la original, perquè acompanyi aquesta sala des d'avui mateix.

UNA ALTRA VEGADA PENTECOSTA

Aquest és un dia associat tradicionalment a l'anomenat "apostolat seglar" i, per tant, és bona ocasió per agrair la presència i participació del laïcat en la vida de l'Església, malgrat la insatisfacció que continuem sentint. Queda encara molt camí per fer i no sempre sabem tampoc com fer-ho, encara que tots compartim les adquisicions conciliars sobre el deure i el dret dels laics a l'apostolat derivats de la seva unió sacramental amb Crist Cap (pel Baptisme i la Confirmació). Podríem dir que coneixem la lletra però falta "la música".

Hem de continuar afavorint experiències de complementarietat eclesial entre grups i sectors mitjançant trobades, comunicació, diàleg, interparroquialitat, etc. I també és bàsic cuidar la dimensió orant i celebrativa de l'existència cristiana junt amb la necessitat de formació, la presència visible i el servei testimonial.

I, a nivell menys intraeclesial, hem de procurar igualment que es puguin sentir veus significatives de persones i grups de laics catòlics. Encara que no falten testimonis aïllats, la veu que més sona a l'hora d'il·luminar i/o regenerar a la llum de l'Evangelí els problemes socials, culturals, etc., no és laïcal. Clar que els Pastors podem i devem d'intervenir en ocasions, però crec que els seglars -que són la majoria del cos eclesial- han de tenir més presència pública en assumptes concrets concernents per exemple a la família, als mitjans de comunicació social, a l'exercici de la responsabilitat política i professional, a l'educació i l'ensenyament, etc. Una presència que

avui ha de ser clarament confessional i sense ambigüitats (preferentment 'eclesial', comunitària...), encarnant-se amb algun tipus de mediacions estructurals o no, però sempre com a llevat a la massa, creant espais en què sigui possible intervenir com a ciutadans i creients per a poder opinar i actuar des de la fe en "tots" els àmbits de la vida. La Vocació cristiana és essencial i radicalment 'missionera' i tot cristià, membre de ple dret del Poble de Déu, és 'enviat' al món a anunciar de paraula i d'obra el regnat de Déu.

Resulta dolorós (i potser hi hagi moltes explicacions) l'allunyament pràctic de molts laics que no volen saber res de l'Església, encara que es declaren 'creients', i el cansament d'altres que han decidit mirar cap a un altre costat desistint d'esperar una renovació que no acaba d'arribar. Hi ha bastants cristians que diuen "estar de tornada" i són més crítics... Sens dubte, tenen dret a esperar i a trobar a l'Església el que a tots ens agradaria: viure cada dia més i millor el goig de la fe i l'amor compartit... El que passa és que també ells estan cridats a procurar-ho (des de dins) al costat de tots aquells que intentem, amb infidelitats, seguir el mateix Jesús.

Us animo a recuperar l'esperança, comunicant i testimoniant la pròpia fe amb més goig, entusiasme i determinació (amb la paciència del llaurador), sense evadir-se en un passat que ja no ens pertany o en un futur que encara no existeix, encara que estigui obert a la nostra creativitat.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL l'11 de MAIG de 2008)

PRESENTACIÓ RESTAURACIÓ CATEDRAL I AGRAÏMENTS

L'agraïment és una gran virtut i, per a un cristià, ser agraït a Déu i als germans és un deure indeclinable. I avui el nostre agraïment neix del cor i és, sobre tot, l'expressió d'*un sentiment*: reconèixer i admirar la feina ben feta.

Hem de caminar per la vida apreciament el que tenim, la vida mateixa i tot el que l'envolta de positiu. Avui vull convidar-vos a contemplar aquesta Catedral amb especial estimació i gratitud al Senyor i, també, a expressar el nostre reconeixement a tots aquells qui, en el passat i en el present, s'han esforçat per mantenir la vida litúrgica i cultural de la primera Església de la diòcesi... les pedres vives que són els membres de la Comunitat de creients.

Però també són pedres vives tots aquells que han intervingut en les obres i en l'equipament de la Seu i als quals ara vull manifestar el meu agraïment, en nom de l'Església de Menorca: a començar pels manobres, fusters, tècnics d'electricitat i so, neteja, i d'altres...

De manera especial, el nostre reconeixement als professionals que han estat determinants en el llarg procés de restauració: el *gabinet d'arquitectura* de Jordi Pons i Agustí Petschen; els *arqueòlegs* que han treballat de valent per obtenir el màxim d'informació sobre els orígens, entre d'ells la professora Maite Orfila. I, en aquesta línia, els *artistes que han dissenyat els nous vitralls*, que suposen una aportació a la recuperació d'una certa factura primigènia del temple gòtic de 1287. I, com no, gràcies al *Capítol de la Catedral* i a tots els membres de la *Comissió diocesana de Patrimoni*, amb el seu *president Gabriel Julià* al capdavant, el qual, una vegada més, s'ha pres les obres com a matèria d'interès patrimonial de primer ordre.

Punt i a part en l'agraïment mereix *el Ministeri de Cultura*, responsable en gran part del finançament necessari sense el qual era impossible aquesta restauració. Agraesc igualment la col·laboració institucional *del Govern Balear, del Consell Insular de Menorca i de l'Ajuntament de Ciutadella*...

I ara, després d'acabades les obres, també vull expressar el meu reconeixement als particulars que, amb els seus donatius i d'una manera anònima, ens estan ajudant a anar pagant el que falta. Ja tenim quasi bé assegurat el 50%. Gràcies.

La Catedral és el signe visible de la totalitat de l'Església diocesana. Tots sabem que hi ha una *única* Catedral en cada Diòcesi que és com l'Església Mare de totes les altres esglésies. En ella el Bisbe té la seva Càtedra que, per sí mateixa, constitueix una crida concreta i visible a tenir en compte la successió apostòlica per mitjà de la qual l'Església es refà al Senyor Jesús.

El final de les obres que ara saludam i que ha permès la seva reobertura fa créixer encara més aquesta condició, gairebé vint anys després que es fessin les primeres intervencions parcials de restauració.

Una restauració que ha cercat recuperar una certa puresa original de l'interior gòtic i també simplificar l'ornamentació. Probablement és una de les reformes més importants des de la reconstrucció per l'esbocament de 1626, les obres posteriors a la creació de la diòcesi el 1795 (amb les intervencions neoclàssiques del bisbe Juano) i, modernament, la reforma interior del bisbe Pasqual, després de la guerra civil, en un temps en què fou necessari afrontar una veritable reconstrucció general del patrimoni de tota la diòcesi.

Finalment, vull dir que aquesta Catedral Basílica de nou pot obrir les seves portes com a patrimoni de Menorca també en les seves dimensions culturals, com ara les audicions d'orgue, les visites històriques i artístiques o purament turístiques.

Moltes gràcies.

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Parlament a LA CATEDRAL el 16 de MAIG de 2008)

CREURE, CELEBRAR I VIURE EL CORPUS

La Solemnitat del Corpus Christi ens demana entrar al cor del misteri de l'Eucaristia, que s'ha de *creure, celebrar i viure*. I entrar-hi posant-se en actitud d'adoració, perquè és miracle i misteri, presència i ocultació. Aquest pa, davant del qual avui dobleguem els genolls, és la promesa realitzada per Jesús de romandre amb nosaltres fins a la fi del món.

La presència de Jesús en l'Eucaristia és la més gran i extraordinària de les seves presències, però és la més difícil perquè demana veure amb els ulls de la fe més enllà de la materialitat del pa i del vi. Encara que la dificultat de creure no és obstacle i fins i tot pot donar ocasió a una més clara manifestació del Senyor ressuscitat, com ho va ser per als dubtes de l'apòstol Tomàs.

De fet, a l'evangeli de san Joan (cap. 6) tot comença amb un dubte, un plantejament d'incredulitat per part dels jueus: "*Com pot donar-nos aquest a menjar la seva carn?*". Certament Jesús parla de menjar i beure, de carn i de sang. Però està indicant quelcom més profund: creure en Ell com "pa viu", és menjar la seva carn i beure la seva sang.

La Comissió Episcopal de Pastoral Social, en el seu missatge del Corpus 2008 ("Dia de la Caritat") ens demana descobrir i viure l'Eucaristia, com a misteri de presència de Jesucrist que ens acompanya al camí de la vida, com signe de vida lliurada per "l'Altre" i servei humil i generós al germà necessitat, com misteri de comunió que ens fa asseure a la mateixa taula superant tota diferència, per arribar a descobrir-la i viure-la com el gran sagrament de l'esperança, bestreta dels béns definitius als quals tots aspirem en el profund del nostre cor i que esperem encoratjats per la fe.

Nosaltres creiem que Déu ens ha manifestat en Jesús el seu amor absolut i sense condicions, que és la classe d'amor que l'ésser humà necessita per trobar sentit a la vida i viure-la amb esperança. "*Per mitjà d'Ell estem segurs de Déu, d'un Déu que no és una llunyana "causa primera" del món, perquè el seu Fill unigènit s'ha fet home i cada un pot dir d'Ell: "visc de la fe en el Fill de Déu, que em va estimar fins a lliurar-se per mi" (Gàl 2,20)*". (Spe salvi 26).

Aquesta classe d'amor és la que té la seva màxima expressió sacramental en el misteri de l'Eucaristia. Si la celebrem i la vivim com el gran sagrament de l'amor, la nostra fe en aquesta divina presència es traduirà inevitablement en gests de lliurament compromès, reproduint el lliurament amorós de Jesús, i serem signes d'esperança per als germans necessitats.

Fem-ho confiant en la força que ens dóna la comunió amb el Senyor i amb l'esperança certa que, com diu Benet XVI, "la injustícia de la història no pot ser en absolut l'última paraula" (Spe Salvi, 43).

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 25 de MAIG de 2008)

REFLEXIÓ EN LA FESTA DE JC GRAN SACERDOT PER SEMPRE (2008)

Al capellà, en la seva dimensió de Pontífex, se'l pot anomenar *constructor de ponts*, promotor de “comunió”, de relacions d'unió entre les persones i els grups. En un món ben fragmentat (tot i que ‘globalitzat’) i mancat d'esperança, dividit a nivells socials, econòmics ètnics... aquesta dimensió del nostre servei, construir ponts dins l'Església i en el món, sembla necessària i indispensable.

S'ha dit que al nostre món s'està perdent la sublim capacitat de *comunicar*: de compartir pensaments, valors, esperances; de parlar sense rancors o exigències, obrint-se l'un a l'altre.

Tanmateix, per a nosaltres, Jesús Crist Gran Sacerdot per sempre és “la Paraula vivent” dita eternament, incessantment pronunciada pel Pare, constantment dirigida cap a nosaltres, Paraula d'amor, Revelació o, com diu la teologia contemporània, *autocomunicació* de Déu. Ell és el Mestre de la vertadera comunicació, l'Únic que diu la veritat amb amor, sense manipulacions, com sovint succeeix en el món, Aquell que no sols dóna informació, sinó que amb la seva paraula “crea”, dóna vida.

Nosaltres, els capellans hauríem d'intentar desenvolupar més aquesta nostra principal activitat pastoral i evangelitzadora: *comunicar, entrar en relació...* Com a cristians coneixem *el Tu etern* (que diria Martin Buber - personalista) i ens obrim a Ell (establim una relació “Jo-Tu”) en l'oració, i aquí aprenem a relacionar-nos, a comunicar, a posar en comú *la nostra vida*: primer amb el Senyor i després amb tots els altres.

Perquè aquest aprenentatge pugui madurar i adquirir una estabilitat, cal *una fidelitat a la relació assídua*. No basta una sèrie d'actes superficials o formals... (Res de tant de valor com la “comunicació de vida” s'aprèn en un dia). Cal una relació amb Déu seriosa, madura, que permeti créixer, arribar a ser adults en la fe, en la mida del Crist per l'Església i en l'Església (i promoure relacions comunitàries de suport i ajuda mútua, perquè tots necessitem un ambient on sentir-nos acollits, escoltats, no jutjats.

Tots nosaltres sabem, per experiència, que ser bisbe o capellà avui no és fàcil. Moltes vegades som “*signe de contradicció*”. I tant de bo si açò sig-

nifica que anem vivint d'una manera cada dia més conforme a l'únic Gran Sacerdot, Jesucrist. *El problema consisteix que no només hem de 'patir' aquesta condició, sinó que l'hauríem de transformar en una elecció...*

Quan pensem que al cor de la nostra existència sacerdotal hi ha l'anunci i predicació del Regne, la celebració dels sagraments que ens ha estat confiada, el servei amorós que fa present la tendresa de Déu..., ens han de venir de seguida a la memòria les paraules de Pau: "*Nosaltres portem aquest tresor en vasos de terrissa, perquè es vegi bé que aquest poder extraordinari no procedeix de nosaltres, sinó de Déu*" (2Cor 4, 7). I quan proclamem allò de "*Deixeu-vos reconciliar amb Déu*" (2Cor 5, 20), els qui hem rebut de Crist el ministeri de perdonar els pecats en nom seu sempre hem de tenir present que *som reconciliadors perquè nosaltres mateixos hem estat reconciliats.*

Per açò, al presidir l'Eucaristia cada dia comencem amb l'exhortació: "*Preparem-nos a celebrar aquests sants misteris reconeixent que som pecadors*". Justament en el moment en què més vivim i actuem "*in persona Christi*", som cridats a verificar la nostra conformitat amb Aquell pel qual hem triat viure i donar la vida, oferint-la als nostres germans com ha fet l'únic Gran Sacerdot, Jesucrist, l'únic Salvador.

En aquest món dur, que entre tots ens hem fabricat, com Església portem el do de la misericòrdia de Déu que ens reconcilia amb els nostres germans i amb nosaltres mateixos. Així, per la nostra part, serà una alegria *construir ponts.*

† **Joan**, Bisbe de Menorca

ESTILO DE VIDA SOSTENIBLE Y PRIMACIA DE LAS PERSONAS

El "medio ambiente" ocupa cada vez más espacio en nuestra sociedad y los cristianos deberíamos situarlo en un contexto más amplio traduciéndolo como "*responsabilidad sobre la creación*". Como la misma literatura bíblica relata a su manera, la relación hombre-naturaleza pasa a ser "conflictiva" al producirse aquella separación que rompe la armonía "original" del

hombre con Dios y la relación con sus semejantes, dejando “al desnudo” el sentido mismo de la vida.

El “primer ambiente” del ser humano, “el habitat” donde se desarrolla su vida, son sus relaciones con los demás: la familia, la sociedad civil, la ciudad, el mundo del trabajo... Por eso, la cuestión de fondo tiene que ver con nuestra concepción del ser humano (¿cuál es la esencia de la persona?, ¿cuál es su destino?...). En una sociedad tan sensible a lo ecológico como quiere ser la nuestra, me parece fundamental potenciar una visión en profundidad de la persona e intentar superar visiones pobres, reducidas o falsas que, como mucho, generarán relaciones “vacías” (o violentas). De hecho, la conflictividad entre los seres humanos, una relación casi siempre basada sobre el poder y la fuerza, hace de nuestras ciudades “ambientes” poco saludables. Muy significativo y preocupante me pareció el cartel que pude leer hace unos años a la entrada de una gran capital europea: “*Aglomération urbaine*”. Si se puede llegar a “vivir” sin que la ciudad se sienta como lugar de pertenencia (como “habitantes”), no me extraña que contaminemos tanto y con tanta facilidad.

Por otro lado, salvaguardar la naturaleza y buscar un desarrollo sostenible implica reconocer un pasado con valor para nosotros y, sobre todo, un futuro, porque si vivimos únicamente la cultura de la fragmentación, valorando sólo el momento presente sin más horizonte, ¿qué sentido tiene preocuparse por los que vendrán después? La pregunta fundamental es: ¿nuestra generación quiere vivir abierta a realidades trascendentes, o cerrada sobre sí misma y sus propias conquistas temporales “poniendo a Dios entre paréntesis”?

La experiencia enseña que cuando los seres se unen se trascienden a sí mismos generando vida nueva (el hidrógeno y el oxígeno se unen y se ‘trascienden’ en el agua, el hombre y la mujer se ‘trascienden’ en el hijo...). Y los cristianos, gracias al “Crucificado-Resucitado” que “se anonadó” rebajándose por amor hasta nuestro nivel, entrevemos una ley de vida inscrita en el universo: la “*lógica de la donación*” de sí mismos para promover la vida en otros (las plantas “dan” su vida por los animales a los que alimentan, el río “da” su caudal al mar, el mar vuelve a dar sus aguas al cielo facilitando la lluvia que riega las plantas...). A la luz de la experiencia cristiana, está claro que las relaciones entre nosotros y con la naturaleza han de ser entendidas como “relación entre diferentes llamados a la comunión”. Si logramos esta

conversión cultural llegaremos a una visión de la persona menos violenta, más “reconciliada” y fraterna o, al menos, más solidaria.

La naturaleza es “para el hombre” a quien, como administrador responsable (y no dueño) de este gran don, le ha sido confiada para que la transforme en tierra fecunda y casa habitable. Por eso, cualquier modelo de desarrollo tiene que respetar la primacía del ser humano, que nunca habrá de quedar sacrificado al mismo desarrollo o a la tecnología. Como decía el Papa la semana pasada: “Las ciencias y las tecnologías no pueden dar sentido a nuestra vida y no nos pueden enseñar a distinguir el bien del mal. Por eso, no es la ciencia la que redime al hombre. El hombre es redimido por el amor. Eso es válido incluso en el ámbito puramente intramundano”.

Sólo si el ser humano es el centro de nuestros intereses habrá una verdadera atención al medio ambiente como ámbito único que permite realizarse a las personas, pero si hay desinterés por las personas, el aprecio al medio será más que discutible. Precizando, además, que la naturaleza es un don para “todos” y hay que luchar abiertamente promoviendo una cultura y una organización social que haga que nuestras ciudades sean más “habitables” y lo sean “para todos”, no sólo para unos pocos.

Con mi saludo a cada uno,

† **Joan, Obispo de Menorca**

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 14 de JUNIO de 2008)

ARRELATS ALLÀ ON SOM

La setmana passada participàvem novament al comiat d'una Comunitat de Vida Consagrada, aquesta vegada as Castell, i tornàvem a cantar: “*junts feim camí*”. Ho fèiem amb molta gratitud perquè, si cadascuna de les benediccions que rebem de Déu ha de produir en nosaltres una resposta de gratitud i alabança, la presència amorosa i servicial de les Carmelites Missioneres del P. Palau ha estat per al poble des Castell, per la seva Comunitat Parroquial i per a l'Església de Menorca, una especial benedicció del Senyor. Aquestes dones, amb la donació de la seva pròpia vida, han ajudat a viure els valors del Regne de Déu a moltes generacions de menorquins.

Com persones “lliurades” a aquest Regne, elles han procurat “encarnar” l’evangeli de Jesús esforçant-se per tal que aquest evangeli no fos un vernís decoratiu sinó que dugués a transformar les maneres de pensar, de sentir, d’actuar, de reaccionar, de comportar-se...

Però (com tantes altres institucions d’Església), també elles han hagut de reconèixer la provisionalitat de les seves realitats, i les pròpies debilitats i limitacions vocacionals.

“Arrelats allà on som, (però) oberts a tot el món”, seguint les petjades de Jesucrist, intentarem llegir els esdeveniments des de la fe i veure, en tot, el pas de Déu en les nostres vides i repetirem una i altra vegada: “Mostrau-nos, oh Senyor, els vostres camins, els vostres viaranyys ensenyau-nos...”

Com escrivia Olegario González de Cardedal: *“Les crisis poden ser el començament d’una nova vida... Els organismes vius creixen amb crisis i únicament els minerals romanen intactes. El problema no són les crisis sinó la lucidesa intel·lectual per afrontar-les i el coratge moral per superar-les.”*

Quan Déu parlant a Francesc d’Assís li va demanar: *“Reconstrueix la meva casa, no veus com s’ha deteriorat?”*, Francesc no va fer grans programacions sinó que va començar a viure i a reestructurar aquella petita capella de Sant Damià.

Nosaltres som cridats a restaurar l’església feta de persones vives fent un necessari discerniment espiritual i pastoral, però assumint cadascú la seva responsabilitat i adaptant-nos a les noves circumstàncies, sense por i amb confiança.

I, naturalment, demanarem de tot cor l’amo des sembrats que hi enviï més segadors, perquè *“La collita és abundant, però els segadors són pocs.”*

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 15 de JUNY de 2008)

DONAR TESTIMONI DE LA VERITAT

Cada fillet que neix és sempre un misteri. Què serà d'ell? Quin món li tocarà viure? Serà feliç?... Són preguntes que molts ens feim davant d'un nadó. El naixement de Joan el Baptista també va suscitar interrogants i l'evangelista subratlla un aspecte important: la manifestació de la misericòrdia de Déu en favor del poble i la gran alegria que va provocar la mateixa notícia del seu naixement.

Més tard, la fama del profeta va portar a molts a demanar si ell era el Messies, però ell ho va negar. *“Com un autèntic profeta Joan va donar testimoni de la veritat sense compromisos. Va denunciar les transgressions dels manaments de Déu, fins i tot quan els seus protagonistes eren els potents. D'aquesta manera, quan va acusar d'adulteri a Herodes i Herodiades, va pagar-ho amb la seva vida, marcant amb el seu martiri el seu servei a Crist, que és la Veritat en persona”*. (Benet XVI, 24-06-2007).

La figura de Joan el Baptista, no sé si com a prolongació d'aquella “alegria” que va provocar el seu naixement, té una presència abundant per tot arreu en la vida “festiva” del poble cristià. A Ciutadella és ocasió de festa desbordant que electritza i contagia a propis i estranys...

Benvinguda sigui la festa “santjoanera”, recordant que, per als cristians, San Joan continua essent el primer “testimoni” de Jesucrist, el “precursor” i la “veu” enviada per a anunciar, preparar els seus camins i assenyalar l'Anyell de Déu present en la nostra història. Amb el seu naixement (de mare estèril i pare ancià, esdeveniment extraordinari i signe de vida i alliberament de límits), comença a manifestar-se un nou període de la història de la salvació. “Per aquest motiu, commemorar el seu naixement significa en realitat celebrar Crist”.

Que la festa de Sant Joan el Baptista ens ajudi a tots nosaltres a ser testimonis valents de la “novetat” de Jesucrist, anunciant i promovent un temps nou on l'amor i la misericòrdia del Pare ens permetran viure la realitat d'una nova societat.

BON SANT JOAN 2008, AMB LA MEUA SALUTACIÓ A CADASCÚ.

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat a la revista SANT JOAN 2008)

ACTIVITATS DEL BISBE

MAIG 2008

Dia 1

- Reunió amb el Rector del Seminari.
- Visita un capellà malalt a casa seva.

Dia 2

- Al Seminari, dinar amb Professionals dels MCS de Menorca, col·loqui obert i visita a la Catedral restaurada.

Dia 3

- Visita un capellà malalt greu a casa seva.
- Eucaristia amb les 3 Comunitats de FF. de la Misericòrdia en la Festa de la seva Titular.
- A Maó, Confirmacions a la Concepció.
- A Ciutadella, Confirmacions a Sant Antoni Mª Claret.

Dia 4

- Al Toro benedicció de termes, Eucaristia de l'Ascensió i convivència amb la Comunitat Religiosa i el Capellà del Santuari.

- Al fosquet, Confirmacions a Sant Rafel de Ciutadella.

Dia 5

- A Cal Bisbe, rep visites, entre les quals, la Direcció del Col·legi Sant Francesc de Ferreries.
- Reunió amb la Comissió D. de Patrimoni.

Dia 6

- Despatxa amb col·laboradors.
- Visita la família Oléo per tal de donar-los el condol.

Dia 7

- A la Catedral, Eucaristia-Funeral de Mn. Rafel Mª Oléo Cortés.

Dia 8

- Visites a Cal Bisbe.
- Al Santuari del Toro, Eucaristia de la Festa de la Patrona i convivència posterior.

Dia 9

- Despatxa amb col·laboradors.

-Viatja a València.

Dia 10

-A Sueca (València) celebra l'Eucaristia de Casament d'un familiar.

Dia 11

-A València, concelebra en la Missa d'Infants en la Festa de la Mare de Déu dels Desemparats.

Dia 12

-A Maó, a l'edifici Calàbria, participa a l'acte d'inauguració de les instal·lacions de Caritas Diocesana.

Dia 13

-A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

-Reunió amb el President de Vida Creixent.

Dia 14

-Rep visites, entre les quals, una Delegada de "Iglesia Necesitada".

-Al Toro, reunió amb la Comissió de restauració del Santuari.

Dia 15

-A l'Ajuntament, participa als minuts de silenci pel motiu del darrer atemptat terrorista.

-Al Seminari, Celebració Eucarística i Convivència en la festa de Jesucrist Gran Sacerdot.

Dia 16

-A la Catedral, acte institucional de presentació de les obres de restauració.

Dia 17

-Rep visites i despatxa assumptes.

Dia 18

-A Sta. Maria de Ferreries, celebra el Sagrament de la Confirmació.

-Comparteix taula amb la Comunitat de Salesians i el clergat de Ciutadella i, al fosquet, presideix l'Eucaristia i Processó de la festa externa de Mª Auxiliadora.

Dia 19

-A Cal Bisbe, rep la visita del Conseller de Presidència del Govern Balear.

-Acompanya els governants balears i insulars en la visita a les darreres restauracions en la Catedral, de Santa Eulàlia d'Alaior i Sant Francesc de Maó.

Dia 20

-Participa durant tot el dia al Curset d'elaboració del Pla Estratègic de Editorial Menorca.

Dia 21

-Participa al Curset d'elaboració del Pla Estratègic de Editorial Menorca.

-Al capvespre, al Toro, participa al curset de formació permanent per al clergat.

Dia 22

-Al Toro, participa al curset de formació permanent per al clergat.

Dia 23

-Roda de Premsa presentant la Memòria de Caritas.

-Visita del matrimoni menorquí missioner a Equador Carme Marcén i Antoni Carreras.

Dia 24

-Visita del nou Inspector Salesià Àngel Asurmendi.

-Celebra el Sagrament de la Confirmació a Sant Francesc de Ciutadella.

Dia 25

-A Sta. Maria de Maó, celebra el Sagrament de la Confirmació.

-Comparteix taula amb la Comunitat del C/ Degollador.

-A la Catedral, presideix l'Eucaristia de la Solemnitat del Corpus i posterior Processó.

Dia 26

-A Maó, visita el Secretariat Diocesà de Missions, la comunitat de MM. Concepcionistes i conviu amb els residents i religioses de la Casa Sacerdotal.

-As Castell, visita el Rector i la comunitat de RR. Carmelites.

Dia 27

-Visita un capellà malalt a casa seva.

-Visita la comunitat de MM de Sta. Clara.

Dia 28

-Rep visites i despatxa assumptes.

Dia 29

-Al CIM, signa un Conveni amb l'Institut Menorquí d'Estudis.

-Participa a la convivència dels capellans grans i la Comunitat del C/ Degollador.

Dia 30

-Despatxa amb col·laboradors.

-Assisteix a la inauguració d'una exposició al Roser.

-Participa a la 4ª fase de l'Assemblea arxiprestal de Ciutadella.

Dia 31

-Al Toro, reunió ordinària del Consell Diocesà de Pastoral.

JUNY 2008**Dia 1**

-Celebra l'Eucaristia dominical a Sant Francesc de Ciutadella.

Dia 2

-A Madrid, gestiona la possible fundació a Menorca d'una Comunitat del'Institut Secular "Siervas Seglares de Jesucristo Sacerdote".

Dia 3

-A Cal Bisbe, despatxa amb col·laboradors.

-A Maó, Junta General d'Accionistes de Televisió Menorquina.

-Visita un Rector a casa seva.

-Al capvespre, a les dependències d'Es Diari, Consell d'administració d'Editorial Menorca.

Dia 4

-A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 5

-Al dematí, rep visites a Maó i al capvespre, a Ciutadella.

Dia 6

-Despatxa amb col·laboradors.

-A la Catedral, Eucaristia de cloenda de l'Assemblea arxiprestal de Ciutadella.

Dia 7

-Al Toro, Eucaristia i convivència de Preveres i Religiosos/es.

-Celebra Eucaristia dominical vespertina a Sant Miquel de Ciutadella.

Dia 8

-A Sta. Eulàlia d'Alaior, celebra el Sagrament de la Confirmació.

-As Castell, Eucaristia dominical vespertina i comiat de la Comunitat de Carmelites Missioneres.

Dia 9

-Rep visites, entre les quals la Superiora Provincial de les Dominiques de L'Anunciata.

Dia 10

-Al Seminari, participa a la presentació de la Revista de Sant Joan.

Dia 11

-A la Catedral, presideix l'Eucaristia de fi de curs de l'Associació diocesana "Vida creixent" i participa a la convivència posterior a una urbanització.

Dia 13

-A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

-Visita les MM de Sta Clara.

Dies 14, 15, 16

-Viatja a València per tal de participar a la Reunió dels Bisbes de la Província eclesiàstica.

-Reunió amb el Rector del Seminari Major i visita el seminarista menorquí en Mauricio.

Dia 17

-A Cal Bisbe, despatxa amb col·laboradors.

Dia 18

-Al Toro, Reunió ordinària del Consell de Presbiteri.

Dia 19

-A Maó, reunió amb el President del Consell d'Administració d'Es Diari.

Dia 20

-A Cal Bisbe, rep visites.
-Entrevista a COPE-Menorca.
-A Maó, reunió amb el Consell de la Unitat Pastoral St. Francesc-El Carme-Sta. Eulàlia.

Dia 21

-A l'església de Mª Auxiliadora, Eucaristia d'acció de gràcies pels 27 anys de l'Esplai i noces d'or de matrimonis socis.
-Al fosquet, participa a les festes de carrer al voltant de sa posada des Be.

Dia 22

-A Cal Bisbe, rep la protocol·lària visita dels Caixers i s'Homo des Be.
-Celebra l'Eucaristia dominical vespertina a la Catedral.

Dia 23

-Assisteix als actes festius de St. Joan al Born.
-A St. Joan de Missa presideix les Vespres solemnes amb els Caixers, Cavallers i Poble cristià.

Dia 24

-Participa als actes festius propis de la festa de Ciutadella.
-A la Catedral, participa a amb Caixers, Cavallers i Poble cristià a l'Eucaristia festiva de St. Joan.

Dia 25

-Reunió amb Directius d'Editorial Menorca i Assessoria.
-Visita el Rector d'Alaior.

Dia 26

-Reunió amb el Rector del Seminari.
-Reunió de la Permanent del C. D. de Pastoral.

Dia 27

-A Cal Bisbe, rep visites.
-A Migjorn Gran, col·loqui amb els qui han de rebre la Confirmació el dia següent.
-A Maó, presentació de la restauració externa de l'Església de Sant Francesc.

Dia 28

-A les instal·lacions d'Es Diari, presideix la Junta General Ordinària d'Accionistes.
-Visita un Rector a Maó.
-Celebra el Sagrament de la Confirmació a Sant Cristòfol de Migjorn Gran.

Dia 29

-A Maó, celebra el Sagrament de la Confirmació a N^a S^a del Carme i comparteix taula amb una família.
-Visita el Rector de Sant Climent.

Dia 30

-A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

In the second section, the author details the various methods used to collect and analyze the data. This includes both primary and secondary data collection techniques. The primary data was gathered through direct observation and interviews, while secondary data was obtained from existing reports and databases.

The third part of the document presents the results of the analysis. It shows a clear upward trend in the data over the period studied. This increase is attributed to several factors, including improved operational efficiency and better resource management.

Finally, the document concludes with a series of recommendations. These are based on the findings of the study and aim to further optimize the processes. The recommendations include implementing new software, training staff, and regular audits to ensure ongoing accuracy and compliance.

DOCUMENTS DEL BISBE

JOAN PIRIS FRÍGOLA PER MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE MENORCA EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA

En compliment dels corresponents Estatuts i segons l'elecció feta en la reunió de la Nova Junta Directiva de la **CONFRARIA DEL VIA CRUCIS** de MAÓ, celebrada als locals parroquials de Sant Francesc de la mateixa ciutat el passat 5 de maig de 2008, **ratifico i confirmo l'elecció de N'ANTONIO SEGUÍ ORFILA com GERMÀ MAJOR i President de l'esmentada CONFRARIA** amb la confiança que posarà tot el seu interès en aquest servei pel bé de la mateixa i de l'Església Diocesana.

CIUTADELLA DE MENORCA, a 13 de maig de 2008.

† **Joan Piris**
Bisbe de Menorca

Jaume Ametller Pons
Secretari General i Cancellier

JOAN PIRIS FRÍGOLA
PER MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE MENORCA
EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA

Considerant el c. 1422, segons el qual, el Vicari judicial es nomenat per un temps determinat,

PEL PRESENT, renovo per cinc anys més el nomenament de VICARI JUDICIAL DE LA DIÒCESI, realitzat el 21 de juliol de 1993 (renovat en 1998 i 2003), en favor de Mn. GERARD VILLALONGA HELLÍN, amb totes les facultats que aquest Ofici comporta.

CIUTADELLA DE MENORCA, a 30 de juny de 2008.

† Joan Piris
Bisbe de Menorca

Jaume Ametller Pons
Secretari General i Cancellier

ALTRES DOCUMENTS

CARITAS PRESENTA LA MEMÒRIA 2007 AMB MOTIU DE LA SOLEMNITAT DEL CORPUS CHRISTI, DIA DE LA CARITAT

La campanya d'enguany posa l'accent en el treball per la igualtat entre els homes i les dones.

En roda de premsa celebrada al Palau Episcopal a les 12 h. d'avui, el Sr. Bisbe de Menorca, Mons. Joan Piris Frígola, acompanyat per l'Equip diocesà de Caritas Menorca (Joan Mir, Director; Francesc Triay, Delegat Episcopal; Aurora Herráiz, subdirectora; Miquel A. Maria, secretari general) i l'Administradora de l'entitat, Eulàlia Brondo, i amb motiu de la celebració de la Solemnitat del Corpus Christi, Dia de la Caritat, han presentat la Memòria de Caritas Diocesana de l'any 2007 i la campanya del Dia de la Caritat que, sota el lema "Els drets universals són universals, les oportunitats ho haurien de ser", enguany vol incidir sobre la necessitat que el dret a la igualtat entre els homes i les dones no es quedi en lletra impresa damunt les lleis, sinó que es tradueixi en la vida real i concreta de les persones.

Pel que fa a la Memòria 2007, Caritas ha destacat que es consolida un "estil de fer" propi, que combina tres objectius: l'assistència, la promoció personal, laboral i social, i l'exigència de la transformació social per atacar d'arrel les causes que generen pobresa i exclusió. Aquests tres objectius es concreten en els distints projectes, centres i serveis que realitza l'entitat.

Així, durant l'any 2007 Caritas ha prestat atenció a més de 2.500 persones a Menorca. Des del programa d'acció de base, en primera acollida i assistència s'han atès més de 700 persones, i prop de 300 persones han fet ús de les cases d'acollida de Maó i Ciutadella. S'ha prioritzat la seva incorporació a programes i recursos de promoció, com el servei d'orientació i intermediació laboral (670 persones ateses, de les quals un 53% han aconseguit la inserció laboral), i s'han dedicat importants esforços a la realització de cursos i tallers de formació i capacitació laboral, atenció a la immigració, reforç escolar i educació en el temps lliure d'infants i joves, visites a gent gran, etc., instruments que, en definitiva, persegueixen la inserció i normalització de la vida personal, laboral i social.

L'àrea d'economia social ha continuat creixent en importància i recursos. Amb els Tallers Mestral, com a principal projecte d'aquesta àrea (121 usuaris durant el 2007), junt amb la venda de roba a través de la xarxa de botigues "De mà a mà" i la promoció del comerç just a través de "S'Altra Senalla", Caritas incideix en l'objectiu de transformació social no a través d'un discurs teòric, sinó des de la combinació de la denúncia de les causes de la pobresa, el treball en xarxa amb altres entitats religioses i socials que orienten la seva acció cap a uns objectius compartits, i la demostració, per la via dels fets –les accions realitzades– que "una altra manera de fer les coses és possible": l'economia social no és un somni sinó una realitat productiva cada vegada més important per a la entitat, com ho prova el continuat creixement anual d'aquesta àrea dins Caritas, i així esdevé un element de consciència crítica dins la nostra societat consumista.

Pel que fa al capítol econòmic, l'entitat ha tingut durant 2007 un total de 1.753.115,36 €, i unes despeses de 1.684.961,89 €, generant-se per tant un resultat positiu de 68.153,47 €, que s'inverteixen en els projectes de l'entitat. En aquest sentit, s'ha posat especialment de relleu que la generació de recursos propis a través de les activitats d'economia social i la prestació de serveis és un camí adequat, ja que dóna major independència a l'entitat: el fet de no dependre tant de subvencions i ajudes externes li dóna la possibilitat de ser més àgil en la posada en marxa de noves iniciatives.

Per la seva banda, el Sr. Bisbe ha emfatitzat el motiu pel qual es presenta la Memòria anual a l'entorn de la Festa del Corpus Christi: precisament perquè aquest és el Dia de la Caritat. La solemnitat del Corpus Christi ens crida a descobrir i viure l'Eucaristia com a misteri de presència de Jesucrist

que ens acompanya en el camí de la vida, com a signe de vida lliurada per l'“Altre”, i servei humil i generós al germà necessitat, misteri de comunió que ens fa asseure a la mateixa taula superant tota diferència.

En relació a la campanya que Caritas realitza el Dia de la Caritat, el Sr. Bisbe ha recordat que la igualtat original entre homes i dones s'ha constituït en un principi jurídic universal, però que, malgrat això, assistim en el món a un creixement de l'empobriment de les dones (la “feminització” de la pobresa), a l'empitjorament de les seves condicions de vida, i a la vulneració dels seus drets fonamentals, i ha animat a Caritas a treballar amb eficiència i entrega a favor de la superació d'aquestes desigualtats.

Els responsables de Caritas han volgut fer un reconeixement explícit al caràcter de feina d'equip que té tota la tasca de Caritas, agraint la participació activa dels prop de 400 voluntaris i voluntàries amb què compta l'entitat a Menorca, i sense els quals molts projectes serien inviàbles, així com dels 57 treballadors amb què comptava Caritas a finals del 2007, i que amb la seva professionalitat incrementen la qualitat i la solvència de les intervencions realitzades.

Maó, 23 de maig de 2008.

Horari Misses estiu 2008 (Les Misses són en català, tret de les marcades amb (*), que són en castellà)

CIUTAT I ESSLÉSIA	DIES FEINERS	DISSABTES	DIUMENGES
CIUTADELLA			
La Catedral	9	20,30*	20,30*
Sant Francesc	7,45 - 20	16,30 - 19,30	9,30 - 11* - 19,30
Sant Esteve	19,30	19	10 - 21
Sant Rafel	9,30	20	10 - 20
Sant Antoni M. Claret	9,30	20	9
M. Auxiliadora	7* - 20*	20*	7* - 9 - 11* - 20*
Santa Clara	7,30	-	10,30
Ntra. Sra. del Carme	-	-	8,30
Sant Crist	11	-	10
St. Antoni (Geriàtric)	17	17	17
Sant Miquel	-	-	9,30
Cala Blanca	-	20,15* (juliol i agost)	-
Cap d'Artrutx	-	20* (juliol i agost)	-
Urb. Los Delfines	-	20* (juliol i agost)	-
FERRERIES			
Sant Bartomeu	dll, dc i dv 7,30	16,30	8
Santa Maria	dm i dj 19,00	20	11 - 20
ES MERCADAL			
Sant Martí	20,00 (dc*)	20,30	9,30 - 20,30(*)
El Toro	dll, dc i dv 7,45	-	11
ES MIGJORN GRAN			
Sant Cristòfol	8	20	10,30 - 20 (jul-ago)
FORNELLS			
Sant Antoni Abat	dm i dj 9,30	19,30	19,30*
ALAIOR			
Santa Eulàlia	7,40 - 20	21	8 - 10,30 - 21
Na Macaret	-	19 (juliol i agost)	-
-	-	-	-
MAÓ			
Santa Maria	8* - 20*	19,30*	8* - 11 - 20,30*
Sant Francesc	18,30	18,30*	10 - 19,30
El Carme	19,30	19,30	11* - 20
Santa Eulàlia	-	-	10
La Concepció	8,30*	-	12* - 20,30*
Sant Antoni	19	20	10,30 - 20*
Sant Josep	-	19*	-
Concepcionistes	9*	-	9*
Mare de Déu de Gràcia	10	-	8,30
Hospital Mateu Orfila	-	-	10,15*
ES CASTELL			
Mare de Déu del Roser	20*	20*	10 - 20*
SANT LLUÍS			
Sant Lluís	20	20	8,30 - 10,30 - 20* (jul-ago)
Alcalfar	-	18,30 (agost)	-
SANT CLIMENT			
Sant Climent	8	-	9,30 - 20
LLUCMAÇANES			
Sant Gaietà	-	-	9,30

VICARIA JUDICIAL

BISBAT DE MALLORCA. TRIBUNAL ECLESIASTIC

Palma, 16 de juny de 2008

Im. Sr. Vicari Judicial de la Diòcesi de Menorca
Plaça del Born, núm. 8
07760 Ciutadella

Il·lustríssim Senyor,

Tal com quedàrem a la conversació mantinguda telefònicament, li remet adjunta una còpia del Decret de 13 de juny de 2008.

Atentament,

Mn. Nadal Bernat i Salas
Vicari Judicial

Mn. Nadal Bernat i Salas, Vicari Judicial de la Diòcesi de Mallorca

Atentament considerada la situació pastoral dels fidels de la Diòcesi de Menorca i que,

1. El Tribunal Eclesiàstic de Mallorca té prorrogada la competència en data del 7 de maig del 2002, pel Tribunal Suprem de la Signatura Apostòlica, *donec aliter provideatur*, per jutjar, en primer grau de jurisdicció totes les causes judicials de la Diòcesi de Menorca (Prot. N. 4695/2002 SAT).
2. A causa de les condicions geogràfiques d'insularitat, entre les Diòcesis hi ha dificultats en el desplaçament de les persones.
3. El Vicari Judicial de Mallorca té amples facultats delegades atorgades pel Bisbe de Mallorca per proveir adequadament el servei del Tribunal Eclesiàstic, que figuren enumerades en el decret del 24 de desembre del 2007 (Rg. S. Núm. 414/07).

Examinada i ponderada la situació presentada, i amb la finalitat d'evitar desplaçaments innecessaris als fidels de la Diòcesi de Menorca i donar agilitat als processos judicials canònics;

en virtut de l'autoritat que tenim delegada pel Bisbe de Mallorca,

DISPOSAM

1. Que els fidels amb domicili canònic a la Diòcesi de Menorca que estiguin litigant davant el Tribunal Eclesiàstic de Mallorca podran presentar qualsevol tipus de document en referència a la seva causa davant el Vicari Judicial de Menorca.
2. Que el Vicari Judicial de Menorca sigui el responsable de la recollida de les proves, tant les documentals com les pericials, de la confessió de les parts i de la deposició dels testimonis en les causes amb domicili canònic al territori de la Diòcesi de Menorca. L'esmentada recollida de les proves s'efectuarà a la seu de la Vicaria Judicial de Menorca.

3. Que totes les accions judicials, inclosa l'execució de la sentència, que realitzarà el Tribunal Eclesiàstic de Mallorca respecte als fidels amb domicili canònic a la Diòcesi de Menorca, siguin remeses i tramitades a través del Vicari Judicial de Menorca.

Palma, 13 de juny de 2008

Mn. Nadal Bernat i Salas
Vicari Judicial

Sr. Josep Ramis i Vellibre
Notari

El presente documento tiene como objetivo principal
informar a la comunidad educativa sobre los
resultados de la evaluación de los aprendizajes
en el área de Lengua y Literatura.

Los resultados obtenidos en esta evaluación
muestran un nivel de logro que es satisfactorio,
lo que indica que los estudiantes han alcanzado
los objetivos de aprendizaje establecidos.

En consecuencia, se recomienda continuar
con las estrategias de enseñanza utilizadas,
así como reforzar los contenidos que
presentaron mayor dificultad.

Se espera que este informe sea de utilidad
para la toma de decisiones en el aula,
contribuyendo a la mejora continua de la
enseñanza y el aprendizaje.

Este documento es de carácter informativo
y no constituye un instrumento de
evaluación.

Se agradece la colaboración de todos los
participantes en esta actividad.

Atentamente,
El Director del Centro Educativo

Fecha: _____

Lugar: _____

Firma: _____

Nombre: _____

Cargo: _____

Centro Educativo: _____

Dirección: _____

Teléfono: _____

ORGANISMES DIOCESANS

CONSELL DIOCESÀ DE PASTORAL

ACTA DE LA REUNIÓ ORDINÀRIA DEL “CONSELL PASTORAL DIOCESÀ” CELEBRADA AL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DEL TORO EL DISSABTE DIA 20 D'OCTUBRE DE 2007, APROVADA EN LA SESSIÓ DEL 31 DE MAIG, a l'haver quedat suspesa la Reunió Ordinària del CDP prevista per al 23 de febrer de 2008 per l'operació del Bisbe.

ORDRE DEL DIA

1r. Pregària.

2n.-Aprovació, si és adient, de l'acta de la sessió anterior. S'adjunta arxiu.

3r.- Informació sobre el treball realitzat i aprovat per la Permanent (27/04) referent a les propostes pendents de l'Assemblea Diocesana”, indicant responsables respectius, tasques que romanen per fer, temporalització, etc.

S'adjunta arxiu.

4t.- Com apropar la Paraula de Déu al Poble? (Objectiu nº 1). Reunió en grups, elaboració i lliurament de propostes concretes, objectius, raons, mètodes, mitjans... S'adjunten arxius.

5è.- Altres informacions, si és adient.

6è.- Precs i suggeriments.

Ciutadella de Menorca, a 6 d'Octubre de 2007.

El Secretari,

Signat: Juan Luis Hernández Gomila

Al Santuari de la Mare de Déu del Toro, i essent les 10.30 hores del dissabte dia 20 d'octubre de 2007, sota la Presidència de Mons. Joan Piris Frígola, Bisbe de Menorca, es reuniren en sessió ordinària els membres del "Consell Pastoral Diocesà" per tractar tots els punts de l'ordre del dia establert que encapçala aquesta acta. Justificaren la seva absència: Mn. Joan Bosco Faner Bagur, Mn. Cristòfol Vidal Barber, Mn. Joan Francesc Huguet Cardona, el Senyor Josep Montcada (en substitució del senyor Antoni Carreras Torrent) i la Senyora Mª Pilar Anglada Torres. Hi assistiren: la Germana Bernat Pizà Brunet, Sor Rosario Gil Martínez, el Senyor Juanjo Marquès Florit, el Senyor Joan Taltavull Salord, la Senyora Pilar de Vicente Coll, la Senyora Clara Riera Sans, el Senyor Alberto Saborido García, el Senyor Bartomeu Llompart Díaz, la Senyora Rosario Gener Coll i el Senyor Xavier Martín Martínez.

- 1.- La sessió va iniciar-se a les 10.30 hores amb una "Pregària".
- 2.- Va llegir-se i aprovar-se l'acta de la sessió anterior, després de recollir-se les esmenes següents:
  - 2.a.- En els "Punts 1r. i 2n" canviar la paraula "confessional" per "religiós" ("Va informar-se, també, que l'acte inter-religiós celebrat al nou "Hospital Mateu Orfila...")
  - 2.b.- Establir un "punt i a part" dins aquest mateix capítol amb la finalitat de diferenciar l'esmentat acte inter-religiós del nomenament com a responsable de la Escola de Teologia de Mn. Josep Sastre.
  - 2.c.- En el segon paràgraf de la segona pàgina, antepenúltima línia, suprimir l'adverbi "finalment".
  - 2.d.- A la graella on deia "Càlides" havia de dir, lògicament, "Caritas".

3 i 4.- Amb la finalitat d'estudiar i analitzar l'objectiu diocesà n° 1 "Apropar la Paraula de Déu al Poble" (Objectius diocesans 2007/2010), i tenint en compte alguns punts trets dels qüestionaris del Sínode mundial de 2008 sobre "La Paraula de Déu" en la vida i en la missió de l'Església" lliurats pel Senyor Bisbe de Menorca, els assistents es reuniren en tres grups amb l'objectiu de, mitjançant la metodologia establerta (realització d'una graella on especificar metes, raons, mitjans, calendaris, responsables i avaluació), examinar la qüestió i arribar a propostes concretes. Després de les sessions de treball, els secretaris i portaveus exposaren al Plenari el treball fet i que podria sintetitzar-se d'aquesta manera:

Grup A. Secretari i portaveu: Senyor A. Fernando Villalonga Sintes:

Què volem fer o què podem fer?

A totes les parròquies posar en comú l'estudi de l'Evangelí de Sant Marc.

Explicació dels cicles litúrgics

Amb motiu de la inauguració de la remodelació de la Catedral, es podrien distribuir els Evangelis als assistents.

Promoure una Setmana Bíblica, amb una exposició de Bíblies, als locals del Seminari, aprofitant l'oferta feta pel Senyor Sintes (Alaior) (professa la religió jueva), que posseeix una interessant i extensa col·lecció d'exemplars de Bíblies que podrien completar-se amb les existents a la Biblioteca del Seminari.

Fomentar els "còmics" de la Història Sagrada, així com audiovisuals. La Bíblia explicada als nens.

Campanya per als nens de Primera Comunió, obsequiant-los amb un exemplar del Nou Testament.

El programa de la televisió Menorquina (TVM) "HUMANS", té previst realitzar programes amb temes bíblics.

També per la TVM explicar la infància de Jesús a través dels evangelis de Sant Lluc i de Sant Mateu.

Per a la festivitat de Sant Antoni (17 de gener) es pretén portar a Xavier Martín a la TVM, amb el tema de literatura religiosa menorquina (PASTORETS, Reconquesta de l'Illa per Alfons III, etc.,)

Fomentar la Litúrgia de les hores, amb una campanya a les parròquies sobre el rís de "Laudes" i "Vespres".

Lectures dels Evangelis escenificades.

Fomentar la lectura dels Evangelis diaris, amb la distribució a tots els domicilis d'un exemplar (edicions en castellà i en català).

Xerrades Quaresmals als tres arxiprestats a càrrec de JORDI LATORRE.

Com a part formativa, als Col·legis concurs de preguntes sobre la Bíblia.

De quina forma es podria fomentar l'adquisició de la Bíblia en fascicles?

Promoure la instal·lació del betlem familiar. Podria cooperar l'associació del Grup de Pessebristes de Maó. Potenciar les escenes bàsiques del betlem.

Com contempla la mort la Bíblia? (Maletins de la mort –Biblioteca) (?)

Promoure novament una campanya de Grups d'Estudi de l'Evangelí

Formació continuada de les Confraries de Setmana Santa

Relats bíblics segons cada evangelista

– Lectura de la Passió.

Grup B. Secretari i portaveu: Mn. Joan Febrer Rotger

Què volem fer?

Que totes les parròquies i altres comunitats cristianes tinguin Bíblies a l'abast i recursos pedagògics ...

Perquè és un recurs fonamental per a cada nivell de formació.

Reunir els lectors abans de cada temps litúrgic...

Per a tenir una visió global de la Paraula de Déu.

Crear grups de lectura creient de la Bíblia...

Perquè és enriquidor compartir la lectura i pot fer sentir la necessitat d'una major formació.

Impulsar l'acció de cristians presents en diferents instàncies seculares perquè facin propostes concretes de difusió temàtica cristiana (lectura, cinema, etc.)...

Perquè cal donar a conèixer el missatge cristià i contrarestar imatges negatives fora del cercle cristià...

Jornada de formació per a capellans sobre Homilètica...

Perquè amb les homilies s'arriba a molta gent que no té altre mitjà de formació...

Fomentar la utilització de les noves tecnologies ("TICS") per a la difusió i comprensió de la Paraula de Déu...

Perquè vivim en una cultura de la imatge...

Grup C. Secretari i portaveu: Senyor Joan Mir Llorens.

Fomentar la presència dels cristians dins diverses instàncies i, des d'aquestes, fomentar la paraula de Déu. Transmetre el missatge, doncs, de manera indirecta.

Fomentar la utilització de les noves tecnologies, especialment el món de l'"Internet" i dels "SMS": "power-points", "missatges" curts als mòbils, etc...

Fomentar la creació d'un "Full dominical" digital.

Dotar, almanco, a cada arxiprestat, del material necessari per a l'ús d'aquestes noves tecnologies: un canó de projecció i un ordinador, sense renunciar a poder comptar amb una sala a nivell diocesà.

Organitzar, doncs, unes jornades específiques per a tractar aquestes qüestions comptant amb la presència de persones especialitzades en la matèria. Aquest món és, per un altra costat, molt atractiu per a la gent jove i té un efecte expansiu... Els "power-points" es passen de casa en casa, d'ordinador en ordinador i també els missatges dels mòbils... El "perquè" roman força evident. Vivim en un món tecnològic i que avança amb molta velocitat. Cal no perdre aquesta "batalla".

Finalitzada l'exposició dels grups es decidí racionalitzar i agrupar les propostes, ja que, moltes d'elles, es repetien. Aquesta –s'acordà- seria una feina que realitzaria la “Comissió Permanent” del “C.D.P” en una propera reunió.

5.- Mn. Rafel Portella presentà el “Calendari Diocesà 2007/2008” i que ja s'havia adjuntat a la convocatòria de la reunió. El Senyor Joan Mir Llorens (Àrea Social) informà els presents de la “Jornada Diocesana de Caritas” a celebrar al Santuari de la Mare de Déu de El Toro el proper dia 17 de Novembre, explicant els seus continguts i programes. El Secretari manifestà que caldria, en properes convocatòries, assegurar-se personal i telefònicament que tots els membres del “C.D.P” havien rebut la convocatòria i la documentació adjunta, ja que, segons pareixia, a alguns membres del “Consell” no els hi havia arribat la darrera.

6.- Sorgí, en aquest darrer punt, el tema de la religiositat popular (la que viuen, i en força, diverses comunitats: equatorianes, andalusos, etc...). Es manifestà que no podia tot reduir-se a actes puntuals i que caldria estudiar com acompanyar aquestes manifestacions. Es precisà, igualment, que no era el mateix religiositat i pietat i que la religiositat espiritual era quelcom més que les confraries.

A proposta del Senyor A. Fernando Villalonga Sintes va aprovar-se felicitar, en nom del “C.D.P.”, a l'Arquebisbe de València, Monsenyor Agustín García-Gasco y Vicente, que serà creat Cardenal en el Consistori Públic del proper dia 24 de Novembre.

I no havent-hi més assumptes per a tractar, s'aixecà la sessió a les 13.00 hores del dia 20 d'octubre de 2007 i de la qual, com a Secretari, dono fe,

Signat: **Juan Luis Hernández Gomila**

**REUNIÓ DEL "C. D. P." EL DISSABTE DIA 31 DE MAIG,
A LES 10.30 HORES, AL TORO**

ORDRE DEL DIA

- 1r.- Pregària.
- 2n.- Aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
- 3r.- Anàlisi de l'objectiu diocesà "Apropar la Paraula de Déu al poble" i de la seva marxa.
- 4t.- Presentació per part dels membres de l'Arxiprestat de Maó d'una síntesi del document i de les passes fetes sobre l'experiència de les unitats pastorals, tot just començades.
- 5è.- Altres informacions.
- 6è.- Precs i suggeriments.

El Secretari,

Signat: **Juan Luis Hernández Gomila**

ALS RECTORS, DIRECTORS D'ÀREA I SECRETARIATS:

Benvolguts germans i germanes:

El passat dijous dia 26 de juny, en reunió de la **Permanent del Consell de Pastoral Diocesà**, presidida pel Sr. Bisbe, i tal com es va aprovar en la darrera reunió d'aquest Consell, es va procedir a unificar les propostes concretes per a portar a terme l'objectiu diocesà 2007-2010 "Apropar la Paraula de Déu al Poble".

Us les feim arribar per tal que les pugueu tenir en compte a l'hora de programar el proper curs.

NIVELL DIOCESÀ

- Promoure una setmana Bíblica, amb una exposició de Bíblies, als locals del Seminari, aprofitant l'oferta feta pel Sr. Sintes. Coincidiria amb els actes de celebració dels 150 anys de la fundació del Seminari.

- Fomentar la utilització de noves tecnologies (TICS) per a la difusió i comprensió de la Paraula de Déu. Organitzar unes jornades de formació pràctica sobre el seu ús.

- Organitzar unes jornades de formació per als preveres sobre HOMILÈTICA.

- Explicació dels diversos cicles litúrgics al FULL DOMINICAL. Les setmanes prèvies a l'inici de cada cicle, oferir materials, reflexions...

- Organització d'una "Setmana de Cinema Espiritual" (Àrea de Joventut).

NIVELL ARXIPRESTAL

- A les dues ciutats (Maó i Ciutadella), dotar la Casa de l'Església i el Seminari respectivament, amb equips tècnics d'imatge i so (TICS).

- Les respectives Coordinadores de Setmana Santa que estudiïn i ofereixin formació bíblica als membres de les confraries. Especialment insistir en els textos de la Passió, Mort i Resurrecció del Senyor.

NIVELL PARROQUIAL

- Posar a l'abast dels feligresos Bíblies i materials catequètics.

- Repartir a les cases la Bíblia / Nou Testament / La Missa de cada dia / Evangelio 2000 / els salms explicats / Paraula i Vida / ...

- Promoure la pregària de Laudes i/o Vespres. Ja sigui amb la missa diària, ja sigui en dies o temps senyalats.

- Promoure nous grups d'estudi d'Evangelí.

En nom de la Permanent: **Rafel Portella Moll**

CONSELL DEL PRESBITERI

ACTA/ FULL INFORMATIU DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA (18-06-2008)

Mn. Joan Bosco Faner Bagur; Mn. Jaume Ametller Pons; Mn. Antoni Fullana Marqués; P. Miquel Armengol Barniol (SDB); Mn. Josep Lluís Ponsetí Pons; Mn. Josep Manguán Martínez; Mn. Joan Tutzó Sans.

Excusaren la seva assistència: Mn. Rafel Portella Moll; Mn. Gerard Villalonga Hellín; Mn. Cristòfol Vidal Barber; Mn. Francesc Cardona Vidal; Mn. Jesús Llompart Díaz.

El dia 18 de juny de 2008, a les 11.00 h. del matí, al santuari de la Mare de Déu del Toro, presidit pel Sr. Bisbe de Menorca, Mons. Joan Piris Frígola, es va reunir el Consell Presbiteral, en sessió ordinària, amb la participació dels membres ressenyats.

La reunió va tenir lloc segons el següent

ORDRE DEL DIA:

1. Pregària.
2. Lectura i aprovació, si cal, de l'acta anterior.
3. Tenint en compte el que diu el Directori Sacramental en l'apartat II: **CRITERIS GENERALS A TENIR EN COMPTE PER A L'ACCIÓ PASTORAL**, N° 5 "*Sobre els Sagraments de la Iniciació*". I també el que diu l'annex 1 "*Alguns criteris a tenir en compte particularment en relació al sagrament de la Confirmació*".
Considerant també les inquietuds manifestades per alguns capellans referents a la celebració de la Confirmació.
Ajudats pel material publicat a Vida Nueva n° 2.613 de 23 de maig al plec **EL SACRAMENTO DE LA CONFIRMACIÓN** (material que us enviarem via correu electrònic).
El Sr. Bisbe proposa iniciar una reflexió sobre la qüestió a fi de poder arribar a alguna conclusió pràctica.
4. Precs i suggeriments.

I es van prendre el següents

Acords

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
2. Pel que fa referència al punt tercer de l'ordre del dia, deixem constància del que varen aportar els diferents arxiprestats:

Arxiprestat de Ciutadella:

- En primer lloc es va dir que és un tema ja tractat i que no hi hagut modificacions en les postures que es varen manifestar fa dos anys: uns pensen que els 12 anys és massa prest; altres que és una edat molt vàlida.
- Es va recalcar que a Ciutadella encara tenim la sort que la participació en aquest sagrament és considerable. El que no ens satisfà és la dinàmica de preparació.
- L'error seria intentar canviar la pastoral del sagrament de la confirmació i posar-la a una edat sense tenir organitzada i amb vivència una pastoral juvenil.
- Els preveres de l'arxiprestat es comprometen a revisar a fons la preparació catequística per a rebre el sagrament de la confirmació.
- Es valora molt positivament la preparació de grups d'adults per a rebre el sagrament de la confirmació.

Arxiprestat del Centre:

No hi havia representant.

Arxiprestat de Maó:

- Es troba molt important l'acollida dels candidats i de les famílies dels qui demanen els sagraments de la iniciació cristiana.
- Aquest tema està relacionat directament amb replantejar tota la pastoral juvenil. Pel que fa a l'edat, hi ha divisió d'opinions.
- S'hauria d'establir una edat comuna a tota la diòcesi.

Una vegada exposades les propostes arxiprestals, s'encetà un diàleg sobre la naturalesa i els efectes del sagrament de la confirmació: És un sagrament d'acomiadament o d'iniciació? a què iniciam? La reflexió no va concloure amb acords.

En l'apartat de precís i suggeriments el Sr. Bisbe explicà la seva gestió amb la Directora General de l'institut secular "Siervas Seglars de Jesucristo Sacerdote" el carisma del qual és l'atenció i l'ajuda dels preveres, per a proposar-los fer-se càrrec del Seminari (Residència Sacerdotal). S'espera la seva visita.

El Sr. Bisbe ha proposat a la Provincial de les "Dominiques de l'Anunciata" que traslladin el domicili de la Comunitat de Maó a Castell continuant les seves actuals activitats i assegurant així la presència d'Església que feien les Carmelites.

El Sr. Bisbe va aixecar la sessió a les 14.00 h. i els consellers vàrem compartir taula a la posada del Toro.

El Secretari
Signat: Joan Tutzó Sans

MAIG

- ***EXCURSIÓ A L'ILLA DEL REI***

El passat 1 de maig, integrants de la Unitat Pastoral de les parròquies de Sta. Eulàlia, St. Francesc i el Carme de Maó van poder gaudir d'un dia ple de festa i germanor.

Arribats a l'illa, vam celebrar l'acte central de la diada, l'Eucaristia, molt preparada i participada per les tres parròquies. La visita a l'illa, jocs i entreteniments, van omplir tot un dia durant el qual va imperar el bon humor i la germanor. A més, el dia ens va oferir un temps esplèndid.

La jornada acabà duent a terme una volta en barca pel port de Maó.

Aquesta jornada ajuda a posar els fonaments en el camí junts dels qui integren aquesta unitat pastoral.

Pres del Full Dominical, 11 de maig 2008

- ***PASTORAL UNIVERSITÀRIA: RECÉS***

En el camí de tornada, un de nosaltres fa el comentari sobre la impressió que donen els monestirs de monges contemplatives: un lloc aïllat de la societat. Però la realitat és completament una altra. Tenen els seus medis i saben molt bé què passa al seu voltant i, des de la seva posició i dintre de les

seves possibilitats, ajuden de cor en tot el que poden, amb l'ajuda principal de la pregària.

El camí de la vida aquesta vegada ens ha dut a visitar les Carmelites Descalces de Puçol (València), on hi ha una ferrerienca estimada per tots, n'Anna Seguí. Després de quatre hores de viatge en cotxe, des de Barcelona, ens reben totes elles amb els braços oberts.

Amb les germanes Gema, Estíbaliz i Anna compartim una trobada/reflexió sobre la Pasqua, la resurrecció, la mort, les morts que ens esdevenen durant la vida, i les consegüents resurreccions, tot a partir de les nostres pròpies experiències, i el que podem dir als nostres amics, coneguts, fillets, quan la creença en Déu els sembla impossible o quan nosaltres començam a tenir els nostres dubtes sobre si realment creiem o no. Elles sempre van dir el mateix: que és en la nostra vivència on podem trobar la resposta, no cerquem com si fos una desesperació, sinó cerquem el nostre temps de reflexió i esperem el dia en què ho veurem clar.

Aquests dies al monestir han coincidit amb la festivitat de l'Ascensió del Senyor. En la pregària de les hores, en l'Eucaristia, en la vigília es percep una pau que et convida a pregar, encara que tal vegada no hi vas amb moltes ganes, però la companyia de les germanes i la tranquil·litat del monestir ho fan possible; sembla que tot d'una vols recollir-te en el silenci, de sentir una especial comunió amb elles, amb el qui hem cregut. La trobada /reflexió compartida amb les germanes ens ajuda a entrar a fons en textos de l'Escritura que consideram fonamentals, és a dir, en fem una lectura actualitzada. Mentre fem diàleg veiem que no són historietes, sinó realitats fondants les que ens parlen en cada situació i ens fan descobrir que van modelant i donant un sentit transcendent a la nostra història personal. Som l'argila amb què el Terrisser va treballant per fer de nosaltres unes peces valuoses. Ha esta significatiu que tot s'esdevingués en la festa de l'Ascensió: "mirar enlaire"; però no quedar-hi enganxats, sinó que, amb el coratge que ens dóna un constant mirar amunt, esguardar-nos serenament, a la vegada que no ens evadim de les realitats que ens envolten. En el grup de revisió de vida tenim l'objectiu de fer camí en la recerca i el coneixement de Jesús. Ell és el nostre mestre.

Avui, el monestir de la Sagrada Família de Puçol, esdevé, per a tots nosaltres, un estel lluminós, un a experiència d'alçària i de fondària inoblidable; és un do de Déu present sempre entre nosaltres. Per uns dies –com en altres moments de la nostra vida- hem participat de la contemplació, en la visita al monestir del Puig, des de l'espigó de la platja de Puçol, davant la mar; a la nit asseguts a l'entrada de casa de les germanes, amb el cel estrellat com a sostre; en la pregària amb el Senyor; en l'Eucaristia com a memorial. Hem pogut comprovar que no fan falta gaire recursos ni per viure ni per fer unes vacances. Vegades, la simplicitat de cor, l'acolliment de l'altre, el compartir omplen moltes coses/moments que, en altres instants, pots arribar a creure que només s'omplen si tens diners.

Núria, Andreu, Maria Dolors i Carlos
Barcelona 6 de maig de 2008

• *NECROLÒGICA*

El dia 6 de maig, moria a Ciutadella, Mn. Rafel M^a. Olèo Cortès, exvicari general de la diòcesi. Morí als 79 anys quan era a punt de complir els 80, que feia el dia 25 de juliol. Ha servit a la diòcesi durant gairebé 55 anys de sacerdoci. Llicenciat en Dret canònic per la Universitat de Salamanca, fou vicari judicial, canonge doctoral de la Catedral i professor de Dret al Seminari. Per molts anys va ser vicari general de la diòcesi. Temps en el que treballà intensament pels seus germans preveres i, per mitjà d'un amistós acompanyament, conreà una ferma amistat i reconeixement.

Entre els laics també va ser molt sentida la seva mort, perquè havia exercit entre ells el mestratge amorós i la proximitat senzilla. La comunitat de monges de Sta. Clara –a la qual serví durant anys com a sacerdot- defineixen la seva relació amb el Sr. Olèo com “un regal de Déu” i destaquen la seva talla humana i espiritual, que el feia explicar les coses més sublimes amb el llenguatge més planer. Per a elles, el Sr. Olèo era un home de Déu que les inculcava molt la bellesa de Déu i que les va mostrar el Déu Amor, que els seguidors de Jesús hem d'estimar i que hem de ser testimonis d'aquesta realitat engrescadora i transformadora.

La missa exequial, celebrada a la catedral el capvespre del dia 7, fou plenament participada i concorreguda pel poble, presidida pel Sr. Bisbe i

concelebrada per la majoria de preveres de la diòcesi i d'alguns que havien vingut de fora. El Sr. Bisbe digué en la homilia que el Sr. Olèo "ha marcat molt significativament l'església de Menorca dels darrers 50 anys, i ha estat una part important de les nostres vides i nosaltres també de la seva; i que, al llarg de tants anys, ha donat un testimoni de paraula i obra tot fent present entre tantes i tantes persones, l'Amor de Déu".

Ja per acabar, transcrivim uns versos, escrits per ell mateix, i que ens van arribar en el recordatori, com un darrer regal que ens feia:

O MORT!

La mort	Destí
És sort	diví
Delit	Present
D'Amic	l'Absent
Cançó	Trobat
D'amor	l'Amat.

Tenc de Vós frissera.
Ja he batut prou a l'era.
Un dia l'altre darrera
Esper la vida que m'espera.

• **TROBADA DE PREVERES I RELIGIOSOS**

Amb ocasió de la Solemnitat de la Mare de Déu del Toro, tots els preveres, religiosos i religioses de la diòcesi ens vam unir en la celebració de l'Eucaristia, presidida pel Sr. Bisbe; posteriorment compartírem la taula i la xerrada. Enguany, però la trobada tenia una significació especial perquè es donava una coincidència de circumstàncies tristes i joioses. Per una part celebraven el 50 aniversari de l'ordenació sacerdotal de Mn. Antoni Sintès. Per altra banda, donaven les gràcies a les GG. FF. Filles de la Misericòrdia pels 76 anys de servei al Seminari i, darrerament, Casa Sacerdotal de Ciutadella. Per últim, agraïem i acomiadàvem les GG. Carmelites des Castell que, després d'una segona etapa de 2 anys, es veuen obligades a tancar la casa. Es redueixen, per tant, dues comunitats religioses en la

nostra diòcesi. Se'n ressentirà, sens dubte, l'activitat pastoral i el servei als sacerdots majors. El problema vocacional religiós i sacerdotal, quant al seu nombre, és evident i compartit per moltes diòcesis. És urgent trobar solucions, no sols pel que fa al nombre de gent, sinó pels altres recursos i maneres de treballar la pastoral i prestar atenció a la població de sacerdots i religiosos que es va fent gran. Vist amb òptica d'anys enrere, diríem que hem d'aprendre a viure amb escassetat, amb la pobresa.

- ***PEDRES VIVES***

El capvespre del 12 de maig, s'inaugurà oficialment l'edifici Calàbria, que ja venia funcionant d'anys enrere. Seu de Caritas diocesana, alberga també altres dependències: "Projecte home"; aules de formació de l'Ajuntament i el Centre de dia del Consell Insular.

Miquel Àngel Ballester, secretari general de Caritas, glosà la història de l'edifici a partir de finals del segle XIX, quan Dolores Calabria impulsà la fundació benèfica destinada a la formació humana i espiritual, especialment de joves dedicades al servei domèstic, i també a l'assistència a persones majors i necessitades.

Prengueren també la paraula el director de Caritas Joan Mir; l'alcalde de Maó, Artur Bagur; la presidenta del Consell, Joana Barceló i el bisbe Joan qui, com els altres ponent agrai la col·laboració de tots els qui hi havien treballat, la feina anònima de tant gent i la professionalitat de tots. D'una manera especial va agrair a Mn. Jaume Cots l'adquisició d'un terreny, que va fer als anys 70, per facilitar l'ampliació i millora de les obres de l'edifici que llavors ja s'estava gestant. En agraïment, una de les sales de l'edifici porta el seu nom.

El publicista Lluís Bassat va fer donació a Caritas d'un spot publicitari que havia creat per a una campanya de Caritas Barcelona.

- ***INAUGURACIÓ DE LA CATEDRAL***

El divendres 16 de maig es presentà públicament la reforma feta a la catedral, la qual estava novament oberta al culte des de la setmana santa.

A més dels fidels i de les associacions religioses de la diòcesi, hi eren presents les persones que representaven les institucions civils i polítiques, de l'illa i del Govern balear. A elles se'ls agrai la col·laboració econòmica, sense la qual no s'haurien pogut dur a terme les reformes. La catedral ha guanyat en bellesa, claredat i en sentit litúrgic, malgrat alguns detalls siguin opinables.

L'arquitecte i la responsable tècnic en arqueologia van exposar, pas per pas, el procés de les obres i la seva significació.

Posteriorment el Sr. Bisbe, després d'agrair explícitament la feina ben feta, fins al personal voluntari de la neteja, va recordar a tothom la funció de la Catedral, com església mare de la diòcesi i que, amb la seu episcopal, garanteix la fidelitat a la seu apostòlica.

L'acte es va cloure amb un concert d'orgue –per Tomé Olives- i cant –per la Capella Davídica.

- ***ASSEMBLEA ARXIPRESTAL DE CIUTADELLA***

Divendres 30 de maig, unes vuitanta persones van reunir-se, al seminari, per tal de participar en la quarta etapa de l'Assemblea Arxiprestal de Ciutadella.

Aquesta etapa va consistir en la votació de les propostes que els grups de les parròquies i comunitats van anar aportant després de treballar un qüestionari que havia estat presentat el passat 30 de novembre de 2007.

JUNY

• *DE PONENT A LLEVANT*

La nostra parròquia de Sant Francesc i de la Catedral, després de parlar-ho amb el Consell parroquial, vàrem creure oportú, a les acaballes de curs, fer la proposta a la parròquia de la Concepció de Maó de dur a terme una jornada de convivència i intercanvi, que ells varen acceptar gustosament. Aquesta va ser el diumenge 1 de juny. A primera hora del matí, partírem un nombrós grup de persones, des de Ciutadella, per trobar-nos amb els germans de la Concepció de Maó. Arribats al port de Maó, érem uns 150, aproximadament, de les dues comunitats, que embarcàrem cap a l'Illa del Rei. Allà, després d'explicar-nos, per part dels voluntaris, la feina de recuperació de l'antic Hospital Militar, vàrem celebrar l'Eucaristia i, en acabar, després de fer una volta pel port de Maó, arribàrem sobre les 14 hores a la Base Naval; allà vàrem dinar plegat i vàrem compartir les postres. A continuació, després de la sobretaula, cants i festa inclosa, vàrem fer un cant de comiat a la Mare de Déu, que a la capella de la Base es venera, baix l'advocació del Carme. En definitiva, una polida jornada de convivència, pregària i festa entre els de llevant i els de ponent.

Mn. Joan Tutzó Sans

• *TROBADA DE LA FRATER*

Les pedreres de marès són espais excavats en el paisatge dels quals l'home ha extret les pedres per construir les cases. L'Associació Líthica desenvolupa una important tasca en la preservació i restauració de les mateixes. La Frater diocesana de Menorca, aquest 1 de juny ha gaudit d'una excursió guiada en aquest lloc en què l'harmonia, els detalls, la bellesa senzilla fan que l'espectador quedi colpit de la manera en què treballaven la pedra antigament, l'esforç, el risc del treball, la resistència, la perillositat. En l'anonimat, els predecessors de la pedra han esdevingut en el temps... en un lloc on l'home s'atura per a escoltar, admirar, olorar, contemplar un espai únic. En el jardí medieval, en la immensitat de l'amfiteatre l'home es troba íntimament lligat amb els picapedrers d'antany. La paraula que ho uneix tot, és "recuperar". Sigui, doncs, en l'anonimat de cada dia, la Frater, amb esforç, amb confiança, amb risc, amb constància, treballa per fer de les persones,

amb discapacitat, aquest espai únic on es troben el passat i el present en completa harmonia.

Frater diocesana de Menorca

• **TRENQUEM TÒPICS**

Caritas diocesana de Menorca, en col·laboració amb SOS RACISME, va inaugurar, el passat 2 de juny, l'exposició "Murs: trenquem tòpics per la convivència", que va romandre oberta, al recinte d'OCIMAX de Maó, fins al passat 13 de juny.

Per què "Murs"? Cada cop és més freqüent trobar-se actituds discriminatòries cap a persones estrangeres o que tenen una religió o color de pell diferent al de la majoria. Cada opinió negativa, prejudici o tòpic sobre la població immigrada és un totxo al mur del racisme. Que les conductes discriminatòries siguin cada cop més habituals, ens ha de posar en alarma i ens ha d'empènyer a treballar per acabar amb aquests murs que ens impedeixen conèixer l'altra persona i, el que és més important, construir una societat cohesionada.

• **COMIAT A LES CARMELITES DES CASTELL**

A la Missa vespertina del diumenge dia 8 el poble des Castell agrai el do de servei de les religioses carmelites que, durant 23 anys, havien treballat intensament i amb fruit pel bé del poble. L'Eucaristia va ser, doblement, una acció de gràcies. Cal dir que les carmelites ja havien estat al poble durant 100 anys. Temps en el qual van regir una escola, com a principal activitat. Des de l'any 1985 havien tornat. Durant aquest període han atès la catequesi, els malalts –tant a casa com en el dispensari-, el menjador escolar, repàs escolar i altres activitats i grups parroquials.

El poble les va acomiadar amb dolor, sabent que el buit que deixen serà difícil de cobrir. El Sr. Bisbe va reflectir tots aquests sentiments d'entrega generosa però també de reconeixement de les nostres pròpies limitacions i provisionalitat de la nostra vida; però, malgrat tot, va deixar el cor obert a l'esperança recordant el salm que diu: "Mostreu-nos, Senyor, els vostres camins". Al mateix temps, ens recordà que les obres de Déu moltes vegades s'inicien a partir de poca gent i de pocs mitjans.

- **MANIFEST**

Davant la restrictiva legislació que es prepara a la Unió Europea sobre els immigrants sense papers, Caritas diocesana, Justícia i Pau, Mans Unides i el Secretariat de Pastoral Penitenciària, en un escrit publicat en el Full Dominical de dia 22, s'adhereixen a un manifest contra la Directiva sobre el retorn d'immigrants a la Unió Europea i afirmen:

- El text aprovat pel Parlament Europeu no respon a l'objectiu inicial plantejat al setembre de 2005 de dotar la UE d'un element integrador en la construcció d'una política migratòria comuna.

- Lluny de garantir els drets dels migrants en situació irregular, suposa una greu legitimació de la capacitat dels estats membres per limitar-los, encara més, en contra dels convenis i pactes internacionals sobre drets humans subscrits per cada un d'ells.

- Contradiu, en els seus termes actuals, l'esperit del tractat de Lisboa, que reconeix els drets, llibertats i principis enunciats a la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, amb el mateix valor jurídic que els Tractats.

En relació a les mesures contemplades en la Directiva sobre el retorn, denunciem que:

- L'allargament de l'internament d'estrangers en situació irregular fins a un màxim de 18 mesos, no representa cap garantia per al migrant, ni és una mesura efectiva en la lluita contra la immigració clandestina.

- El sistema plantejat revela la intenció de criminalitzar –amb la duresa de fins a un any i mig d'internament- a qui únicament ha infringit una norma de caràcter administratiu.

- La creació de centres de detenció per a menors estrangers no acompanyats suposa una vulneració flagrant de la Convenció dels Drets de l'Infant.

- La prohibició d'entrada, per a un màxim de 5 anys, és una passa més cap a aquesta criminalització de la immigració, perquè castiga doblement l'estranger en situació irregular, al qual, després d'expulsar-lo del territori de la Unió, se li nega tota possibilitat de tornar a entrar per canals legals.

Per tot això instam el Parlament europeu i especialment els europarlamentaris espanyols que reflexionin sobre el paper històric i decidisiu al qual s'enfronten en aquesta ocasió, en la qual s'ha de vetllar especialment per la defensa dels valors i de les llibertats fonamentals que constitueixen la base i l'esperit del projecte europeu.

Exhortam els membres de l'Eurocambra a fer marxa enrere i a promoure la derogació d'aquesta Directiva en els seus termes actuals.

Demanam al Parlament europeu que escolti la veu de la ciutadania i de tots els moviments socials als quals representa, per tal que instin els governs de tots els països membres a ratificar la "Convenció Internacional per a la protecció dels drets dels treballadors migrants i les seves famílies", en vigor des de l'1 de juliol de 2003.

Finalment, convidam les institucions públiques menorquines a debatre aquesta qüestió i a prendre postura davant l'aprovació d'aquesta Directiva.

Full Dominical 22 de juny de 2008

• ***FINALITZACIÓ D'OBRES***

Aquest darrers mesos ha estat ocasió d'acabament d'obres en les nostres esglésies: la Catedral, Sta. Eulàlia, d'Alaior i ara ha tocat el torn a l'església parroquial de St. Francesc de Maó. Els exteriors d'aquesta església monumental ja havien estat reparats en una fase anterior, anys enrere. Quedava la façana i el campanar, com elements més visibles i representatius. La remodelació, curosament duta a terme, ha deixat el temple com a nou, en el seu exterior.

El divendres 27, la Comunitat parroquial de St. Francesc, acompanyant el Sr. Bisbe i el rector Mn. Antoni Fullana, va celebrar l'esdeveniment amb una festa a la qual van assistir les autoritats locals i autonòmiques, l'arquitecte Domènec Enrich –que féu les explicacions tècniques de les obres- i altra gent de parròquies veïnes. En la festa no hi va mancar l'alegria de la música i un refrigeri.

AGOST 2008

- 2 Missions: Fira Missionera a Fornells
- 6 Missions: Pregària Missionera Diocesana al Toro
- 10 Col·lecta general per a diverses necessitats
- 24-31 Preveres: Exercicis Espirituals

